

Cielęta

Analogicznie do odchowu jałówek również uzyskanie dobrego materiału przeznaczonego na opas zależy od prawidłowego odchowu cieląt. Ważne jest aby dostosować system żywienia do zapotrzebowania cieląt na danym etapie rozwoju. Należy podkreślić, że im szybciej cielęta staną się przeżuwaczami potrafiącymi wykorzystywać pasze stałe (mieszanekę treściwą, siano, kiszonkę z kukurydzy) tym mniejsze będą koszty żywienia nie tylko w czasie odchowu, ale również w pierwszym okresie opasu.

Cielęta

Bydło ras mięsnych Bydło ras mlecznych

Okres odsadzenia 6-8 miesięcy życia 3 miesiąc życia

Waga odsadzenia 200-280kg 35kg-100kg

System żywienia pasze stałe pasze płynne/ pasz płynne + pasze stałe

Rozwój żwacza i przedżołądków

prawidłowy/zakończony w trakcie/ działania mające na celu wspierające rozwój brodawek żwacza oraz samego żwacza

Cielęta żywione paszami płynnymi wymagają dużo większej uwagi z strony hodowcy. Jednym z najważniejszych działań jest prawidłowe przejście młodych osobników z pasz płynnych na pasze stałe. Zwierzęta powinny otrzymać wysokiej jakości preparat mlekozastępczy z odpowiednią zawartością włókna dostosowaną do wieku zwierzęcia. Ilość zadawanego pójła powinna stopniowo wzrastać wraz z wzrostem cielęcia- krzywa odpoju cieląt. Równocześnie w żywieniu należy zastosować starter- musli dla cieląt, podczas trawienia którego powstają wolne kwasy tłuszczowe wspierające wzrost i rozwój brodawek żwacza oraz samego żwacza. W momencie spożycia 1,5kg paszy starterowej szt/dzień stopniowo należy redukować pójło tak, aby w wieku 3mcy całkowicie wyeliminować paszę płynną z żywienia. Pośrednim potwierdzeniem prawidłowego rozwoju przedżołądków jest obecność całych ziaren kukurydzy w kale u osobników około 3 miesiąca życia. W okresie redukcji pójła należy także stopniowo wprowadzić w żywienie pasze objętościowe która będą skarmiane po zakończeniu podawania preparatu mlekozastępczego. Dawka pokarmowa podawana zwierzętom po osiągnięciu 3 miesiąca życia powinna być w pełni zbilansowana w celu pokrycia zapotrzebowania na składnik pokarmowe oraz wykorzystaniu wzrastającego potencjału zwierząt.

W przypadku cieląt przebywających z mamkami procentującym rozwiązaniem zwiększeniem masy ciała po odsadzeniu jest dokarmianie młodych osobników. Dobrym rozwiązaniem jest starter dla cieląt – musli oraz siano, suchy TMR oraz własna pasza CJ (składająca się z, np. gniecionej ziarno owsa, jęczmienia, kukurydzy, pszenicy, pszenżyta + pasze białkowe oraz premiks mineralno-witaminowe). Pozwoli to w momencie odsadzenia osiągnąć zwiększenie przyrostu o 30-60kg oraz skrócenie okresu odpasu.

1 cielę - 150 dni = ok. 100kg paszy

średni przyrost masy ciała 45kg masy ciała x 8zł = 360zł

100kg paszy x 0,65zł = 65zł

zysk 295 zł

Podsumowując

- prawidłowe odpojenie cieląt siarą oraz preparatem mlekozastępczym dostosowanym pod względem zawartości włókna do wieku cielęcia
- zastosowanie mieszanki typu starter- musli już od pierwszych dni życia (min 18% białka ogólnego)
- nieograniczony dostęp świeżej i czystej wody (powoduje zwiększenie spożycia paszy treściwej o około 20-30%)
- czyste i suche pomieszczenia oraz korytka
- wypracowanie odpowiednich programów szczepień
- izolatka/ kwarantanna dla nowo przybyłych zwierząt
- stopniowe i zbilansowane wprowadzanie nowych komponentów w żywienie cieląt
- prawidłowe przejście z pasz płynnych na pasze stałe
- pokrycie zapotrzebowania na składniki pokarmowej już od pierwszych dni życia
- zbilansowanie dawki pokarmowej pod względem zapotrzebowanie po odstawieniu pasz płynnych

Karta informacyjna

Najczęściej popełniane błędy w odchowie cieląt przeznaczonych na opasy:

- nieprawidłowy dobór preparatu mlekozastępczego do wieku cieląt
- wysoka podaż włókna w preparatach mlekozastępczych przeznaczonych dla młodych osobników
- brak stosowania pasz starterowych
- brak pasz wpływających na wzrost i rozwój brodawek żwaczowych oraz samego żwacza
- ograniczenie ilości pójła oraz nie prawidłowego jego przygotowania
- zbyt szybkie wprowadzenie pasz niekorzystnie wpływających na rozwój żwacza
- brak stałego dostępu do wody
- brak izolacji /kwarantanny dla nowo przybyłych osobników
- brak odpowiedniej profilaktyki
- nieodpowiednie warunki utrzymania cieląt

OPASY

Efektywność opasu i osiągnięte wyniki w dużej mierze uzależnione są od prawidłowego zbilansowania dawki pokarmowej i wykorzystania potencjału przyrostowego zwierząt. Jednym z głównych czynników decydującym o efektywności opasu ale także o ekonomii jest przyrost dzienny. Średnie przyrosty dzienne wahają się od 1000g - 1800g dziennie , a waga końcowa 700-850kg (wiek 20-22mcy) . Otrzymanym wynikom produkcyjnym powinna towarzyszyć kalkulacja kosztów tak, aby zachować ekonomikę produkcji.

Organizacja żywienia

W dużej mierze prawidłowa organizacja wpływa na osiągnięcie wysokich przyrostów zwierząt

.Kluczowe punkty związane z efektywnością produkcji to:

- jakość pasz objętościowych oraz baza paszowa
- zbilansowanie dawki pokarmowej
- struktura fizyczna i homogenność TMR
- zdolność pobrania suchej masy
- zarządzanie stołem paszowym (TMRx2/dziennie, 1-2h pusty stół/dziennie)
- stały dostęp do wody (opasy 15-40l dziennie, młódzież 5-15l/dziennie)
- dobrostan
- podział na grupy technologiczne

Początek opasu bydła

Na początkowym etapie opasu w momencie pełnego pokrycia zapotrzebowanie na składniki pokarmowe młode osobniki stopniowo wykazują potencjał przyrostowy. Szczyt osiągają w czasie trwania opasu zasadniczego przy wadze 350kg. W tym okresie buhajki osiągają najwyższe średnie przyrosty masy ciała dziennie. Wraz z zakończeniem tej fazy efektywność znacząco spada.

W związku z tym żywieniu bydła opasowego należy podzielić na 3 fazy :

- opas wstępny, waga 200-350kg
- opas zasadniczy, waga 350-500kg
- opas końcowy, waga ponad 500kg

Każda z faz z racji potencjału przyrostowego zwierząt różni się zapotrzebowaniem na składniki pokarmowe. Błędem jest zastosowanie jednej dawki pokarmowej na cały okres odpasu. W ten sposób nie wykorzystujemy w pełni potencjału ale także tracimy możliwość osiągnięcia wyższych dziennych przyrostów masy ciała oraz skrócenie okresu trwania opasu.

Parametry Zapotrzebowanie pokarmowe opasów z podziałem na grupy technologiczne

Masa ciała w kg

200-350 350-500 500+

SM sucha masa % 45-48 40-45 42-47

ME /kg SM MJ 11,4-11,8 11,3-11,6 11,2-11,5

Białko surowe g/kg SM 130-145 125-130 120-125

Włókno surowe g/kg SM 150-160

Ca g/kg SM 7,8 6,2 5

P g/kg SM 3,7 3 2,6

Prawidłowe zbilansowane żywienia bydła opasowego powinno opierać się na dodatkowym udziale zwiększonej ilości komponentu białkowego w fazie opasu wstępnego oraz zasadniczego. Natomiast w przypadku opasu końcowego niezbędne jest obniżenie w dawce pokarmowej koncentracji składników ponieważ ich nadmierna ilość prowadzi do wzmożonego otłuszczania się (niższa jakość tuszy) i zbędnego zwiększania kosztów żywienia. Należy także pamiętać o pokryciu zapotrzebowania bydła opasowego na makro- i mikroelementy. Jednym z

rozwiązań jest wprowadzenie do dawki pokarmowej produktu Bullenmast. Pokrywającego zapotrzebowanie bydła opasowego na niezbędne składniki mineralno-witaminowe ale także wykazujący działanie buforujące. Dzięki wysokiej zawartości magnezu oraz selenu chronionego w żwaczu – uzyskujemy spokojne zwierzęta oraz dodatkowe wsparcie układu odpornościowego.

Przygotowanie dawki pokarmowej pokrywającej zapotrzebowanie zwierząt na etapie końcowym i ujęcie dodatku komponentu białkowego z ręki może wpłynąć na wzrost średnich dziennych przyrostów o 200-300g/dziennie. Wprowadzenie takiej suplementacji w żywieniu zwiększy przyrost masy ciała o około 40-60kg pozwalając na szybsze uzyskanie docelowo masy ciała. Równocześnie wpłynie to pozytywnie na skrócenie okresu opasu o około 40-60dni oraz osiągnięcie wyższego zysku.

Podsumowując

- na osiągnięcie wysokich przyrostów bydła opasowego mają wpływ czynniki żywieniowe oraz zarządzanie
- w żywieniu bydła opasowego niezbędne jest podzielenie zwierząt na grupy technologiczne
- prawidłowy podział zwierząt wpłynie na pełne wykorzystanie potencjału przyrostowego zwierząt, ograniczenie kosztów żywienia a także na osiągnięcie wyższych zysków.
- odpowiednie zbilansowanie dawki pokarmowej wpływa na wyniki produkcyjne zwierząt a także na średnie dzienne przyrosty masy ciała
- ograniczenie nadmiernej podaży składników pokarmowych na opasie końcowym pozwoli na uzyskanie lepszej jakości tuszy
- wprowadzenie dodatku komponentu białkowego w fazie opasu wstępnego oraz zasadniczego korzystnie wpłynie na wzrost średnich przyrostów masy ciała ale także na skrócenie okresu opasu.

Chcesz dowiedzieć się więcej o optymalnym żywieniu bydła? Czekamy na Twoje pytania!

Agnieszka Szostak, Doradca Żywieniowy Josera

a.szostak@joseira.pl, [+48 538 645 923](tel:+48538645923)